

[Arbejds- og socialministeren.]

de døves organisationer, har også behandlet erhvervsuddannelsesspørgsmålet. Hverken de sagkyndige medlemmer af nævnet eller bestyrelsen for erhvervs- og vejledningskontorerne for døve har fremsat særlige ønsker om ændringer. Døvenævnet har derfor søgt at skaffe sig et overblik over udbyttet af den nuværende uddannelsesform ved at undersøge bl. a. det klientel, der søger erhvervs- og vejledningskontorerne for døve. Undersøgelserne, der omfatter tiden fra 1. april 1948 til 1. januar 1952, viser, at det kun er forholdsvis få døve, som ikke har kunnet klare sig i det almindelige erhvervsliv, selvom der er en del faglærte døve, der er overgået til ufaglært arbejde. De, der ikke har kunnet klare sig, er væsentligst døve med psykiske vanskeligheder eller intelligensnedsættelser, for hvilke der findes tre særlige institutioner, og man undersøger, om disse institutioner eventuelt bør udbygges.

Døvenævnet arbejder endvidere med planer om et nyt værksted i København for døve mænd, der ikke kan klare arbejdet i det normale erhvervsliv.

Fra døvenævnet foreligger der endnu ikke forslag til ministeriet om en ændring af erhvervsuddannelsen.

Principielt tror jeg, det er rigtigt, at erhvervsuddannelsen som hidtil i videst muligt omfang foregår indenfor det normale erhvervslivs rammer. Derved får man en større frihed i erhvervsvalget, som døvheden i forvejen begrænser, og de døve lærer tidligt at indpasse sig i det hørende samfund. Man må imidlertid i høj grad være opmærksom på andre, nye beskæftigelsesmuligheder, ikke mindst for de døve, der ikke er egnede til en faglært uddannelse. Dette spørgsmål tages nu op på en bredere basis i forbindelse med overvejelserne om gennemførelse af de i arbejdsmarkedskommissionens betænkning omhandlede foranstaltninger vedrørende erhvervshemmede.

Med hensyn til det spørgsmål, der er rejst om efterskoleundervisning, kan jeg oplyse, at der ved statens kostskole for døve i Nyborg efter indstilling fra døvenævnet i indeværende skoleår er etableret en efterskoleklasse, bl. a. med manuelle fag, der er valgfrie. Eleverne kan f. eks. lære maskinskrivning, bogføring, tegning, porcelænsmaling, bogbinderi, sløjd og syning af forskellig art. Det bliver herved muligt for eleven at finde

frem til, på hvilket område hans interesser og evner ligger.

Denne efterskoleklasse er det første samlede forsøg med hensyn til efterskoleundervisning, og man søger her at få erfaring for, hvorledes en mere almindelig og praktisk undervisning kan tilrettelægges. Forsøget vil muligvis danne grundlag for efterskoleundervisning i større stil, også for de noget ældre aldersklasser. Efterskoleundervisning gives i øjeblikket ellers kun til enkelte ældre døve, der enten ikke har fået tilstrækkelig undervisning i barnealderen eller af andre grunde trænger til supplerende undervisning.

Sluttelig vil jeg gerne tilføje, at jeg er glad for den anledning, jeg her har fået til at give disse oplysninger. Jeg erkender, at der på dette område er store problemer, som endnu ikke har fundet deres endelige placering.

Jørgen Jørgensen (Lejre): Jeg takker ministeren for svaret.

Med hensyn til, om det er ønskeligt, at de døve og tunghøre børn uddannes i det almindelige erhvervsliv eller på særlige skoler, er jeg tilbøjelig til at give ministeren ret i, at det ønskeligste sikkert er, at de uddannes sammen med andre, men der er den vanskelighed med hensyn til deres uddannelse rent kulturelt, at de ikke kan søge den på samme måde som andre unge, for der er ingen lejlighed til det på de steder, hvor de eventuelt kunne komme i erhvervslære, og derfor vil jeg opfordre ministeren til at drage omsorg for, at man får efterskoleundervisningen i gang, og får den i gang så mange steder, at de, det her drejer sig om, har praktisk mulighed for at få en efterskoleuddannelse i forbindelse med en erhvervsuddannelse, som de måske kan skaffe sig i det private erhvervsliv. Hvis det skulle skorte på aktiviteten indenfor det udvalg, ministeren har at støtte sig til, vil jeg henstille til ministeren, at han gør opmærksom på, at han er interesseret i spørgsmålet, og måske får sat lidt mere fart i tingene, end der har været hidtil.

Arbejds- og socialministeren (Poul Sørensen): Jeg er meget vel klar over, at efterskoleundervisningen så ubetinget er den svage del af den besvarelse, jeg er kommet med her i dag. Jeg skal på den givne foranledning søge dette arbejde fremmet så stærkt som overhovedet muligt, for jeg er ganske